

FALKENBERG
REVISORERNA

Datum 2020-11-26

Barn- och utbildningsnämnden

Kommunfullmäktige – för kännedom

Granskning av digitaliseringsarbetet inom grundskolan

Revisorerna i Falkenbergs kommun har gett PwC i uppdrag att granska arbetet med den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna inom grundskolan. Granskningen syftar till att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna.

Vår bedömning

Vi bedömer att Barn- och utbildningsnämnden inte helt säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna, samt att detta inte helt sker med tillräcklig intern kontroll. Vi baserar vår bedömning på genomgången av de kontrollmål vilka redovisas i bifogad revisionsrapport.

Våra rekommendationer är:

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till Barn- och utbildningsnämnden:

- Säkerställ en gemensam systematik för kartläggning av personalens kompetenser och fortbildningsbehov gällande digitalisering för att utifrån den kunna planera nödvändiga insatser.
- Säkerställ en ändamålsenlig uppföljning av digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet i linje med tidigare nämndbeslut. En lö-

pande uppföljning ger aktuella nulägesbilder och skapar förutsättningar för välgrundande beslut vid eventuellt identifierade brister.

I övrigt hänvisar vi till granskningsrapporten som bifogas i bilaga: PwC Revisionsrapport "*Skolans digitalisering*".

Vi önskar era kommentarer senast 2021-03-31. Svar skickas till kommunrevisionen; jan.johansson@pol.falkenberg.se

Falkenberg den 26 november 2020

.....
Jan Johansson
Ordförande revisionen

.....
Gösta Svensson
Vice ordförande revisionen

Bilaga: Revisionsrapport PwC "*Skolans digitalisering*"

Skolans digitalisering

Falkenbergs kommun

November 2020

Amanda Svensson

Isabelle Panasco

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och Revisionsfrågor	3
1.3. Revisionskriterier	3
1.4. Avgränsning	4
1.5. Metod	4
2. Iakttagelser och bedömningar	5
2.1. Digital kompetens	5
2.1.1. Iakttagelser	5
2.1.2. Bedömning	8
2.2. Support och infrastruktur	8
2.2.1. Iakttagelser	8
2.2.2. Bedömning	10
2.3. Uppföljning av digitaliseringsarbetet	10
2.3.1. Iakttagelser	10
2.3.2. Bedömning	13
2.4. Åtgärder utifrån uppföljningen	14
2.4.1. Iakttagelser	14
2.4.2. Bedömning	14
3. Revisionell bedömning	16
3.1. Rekommendationer	16
4. Bedömningar utifrån revisionsfrågor	17

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Falkenbergs kommun genomfört en granskning av arbetet med den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokument. Granskningen syftar till att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokument. Granskningen omfattar även den interna kontrollen inom området. Granskningen är avgränsad till barn- och utbildningsnämnden samt grundskolan.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att barn- och utbildningsnämnden *inte helt* att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokument, samt att detta *inte helt* sker med tillräcklig intern kontroll.

Nedan ses bedömningen för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfråga 1: Digital kompetens

Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?

Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

Revisionsfråga 2: Support och infrastruktur

Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin

Vi bedömer revisionsfrågan *uppfylld*.

Revisionsfråga 3: Uppföljning av digitaliseringsarbetet

Följer barn- och utbildningsnämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?

Vi bedömer revisionsfrågan som *ej uppfylld*.

Revisionsfråga 4: Åtgärder utifrån uppföljningen

Vidtar nämnden åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?

Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- Säkerställa en gemensam systematik för kartläggning av personalens kompetenser och fortbildningsbehov gällande digitalisering för att utifrån den kunna planera nödvändiga insatser.
- Säkerställa en ändamålsenlig uppföljning av digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet i enlighet med tidigare nämndbeslut. En löpande uppföljning ger aktuella nulägesbilder och skapar förutsättningar för välgrundade beslut vid eventuellt identifierade brister.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Dagens elever lever i ett alltmer digitaliserat samhälle. En nationell strategi för digitaliseringen av skolväsendet beslutades av regeringen i oktober 2017. Den nationella digitaliseringsstrategin innehåller tre fokusområden som sammantaget ska leda till att det övergripande målet för strategin uppnås. Varje fokusområde innefattar ett mål och flera delmål som ska uppnås till år 2022. De tre fokusområdena är:

- Digital kompetens för alla
- Likvärdig tillgång och användning
- Forskning och uppföljning

Den 1 juli 2018 beslutade regeringen om förändringar i skolans styrdokument för grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Förändringar har gjorts i såväl läroplaner som kursplaner. Regeringen har även beslutat om en reviderad läroplan för förskolan. Läroplanen, som bland annat innehåller tydligare skrivningar kring digitalisering, trädde i kraft den 1 juli 2019.

Det är viktigt att skolhuvudmännen arbetar för att skapa de förutsättningar verksamheten behöver för att nå målen i såväl strategi som de förändrade styrdokumentet.

Utifrån en bedömning av väsentlighet och risk har revisorerna beslutat att granska arbetet med styrning och ledning för att nå målen i såväl den nationella digitaliseringsstrategin som de förändrade styrdokumentet.

1.2. Syfte och Revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumentet. Granskningen omfattar även den interna kontrollen inom området.

Revisionsfrågor:

- Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?
- Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?
- Följer barn- och utbildningsnämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?
- Vidtar nämnden åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?

Revisionsfråga 1 - 2 utgör grund för bedömning av ändamålsenlighet. Revisionsfråga 3 - 4 utgör grund för bedömning av intern kontroll.

1.3. Revisionskriterier

- 6 kap. 6 § Kommunallagen (revisionsfråga 1 & 4)
- Digitaliseringsstrategins delmål (revisionsfråga 1)
<http://skoldigiplan.se/nationelldigitaliseringsstrategi.2417.html>
- 2 kap. 34 § Skollagen (revisionsfråga 2)
- 2 kap. 35 § Skollagen (revisionsfråga 3)

- Lgr 11, Skolans uppdrag 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar, (revisionsfråga 1)
- 4 kap. 3 - 4 §§ Skollagen (revisionsfråga 2 - 4)
- Kommunens styrande dokument

1.4. Avgränsning

Granskningen avgränsas till att omfatta barn- och utbildningsnämnden och dess ansvar som huvudman för utbildningsverksamheten.

Granskningen avgränsas till grundskolan och i huvudsak till år 2020.

1.5. Metod

Granskningen har genomförts med följande metod:

- Enkät till rektorer vid kommunens grundskolor¹.
- Dokumentgranskning av relevanta beslut och dokument, till exempel handlingsplaner, utvecklingsplaner, lägesrapporter och uppföljningar som knyter an till nationella strategier och mål.
- Intervjuer med förvaltningschef, verksamhetschef kvalitet- och utveckling, verksamhetschef grundskola, Utvecklare IT och lärande, samt nämndens presidium. Sammanlagt har nio personer intervjuats inom ramen för granskningen.
- Genomgång av barn- och utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll under perioden 2019-08- 2020-10, samt översiktlig genomgång av kommunfullmäktiges sammanträdesprotokoll under period 2019-06 – 2020-10.

Rapporten har sakgranskats av de intervjuade.

¹ Enkäten skickades ut per e-post till rektorer vid kommunens grundskolor, och fanns tillgänglig under perioden 10 oktober-2 november 2020. Enkäten innehöll 22 frågor formulerade utifrån granskningens fyra revisionsfrågor. Enkäten skickades till 25 stycken rektorer, och svarsfrekvensen blev 80 procent.

2. Iakttagelser och bedömningar

I detta avsnitt redovisas de iakttagelser och bedömningar som gjorts utifrån respektive revisionsfråga.

2.1. Digital kompetens

Revisionsfråga 1: Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?

2.1.1. Iakttagelser

Program för skolförbättring – Digital agenda

Barn- och utbildningsnämnden antog 2018-11-14 § 161 Program för skolförbättring - *Digital agenda* för Barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter (*Digital agenda*). Avsikten med ett verksamhetsgemensamt dokument var att fastslå ett program för skolförbättring som har ett digitalt fokus och tydliggöra den gemensamma målbilden samt svara upp till de nationella styrdokumentet. För att skapa förutsättningar för ett gemensamt ansvar och engagemang för att driva utvecklingen av utbildningens digitalisering föregicks arbetet av en gemensam nulägesanalys, som presenteras i *Digital agenda*. Utifrån identifierade förbättringsområden innehåller *Digital agenda* gemensamma målsättningar och tydliggörande i ansvarsfördelningen för styrkedjan i barn- och utbildningsförvaltningen.

Digital agenda syftar till att ge barn och elever förutsättningar att utveckla sin digitala kompetens. För att nå detta framhålls att det krävs en likvärdig tillgång till och ett likvärdigt användande av digitala verktyg i undervisningen. *Digital agenda* ska vara ett verktyg och styrmedel för huvudmännen att nå detta. Dokumentet ska även vara ett stöd till varje enhets analys av sitt nuläge inom digitalisering, och utifrån gjorda analys behöver enheterna i sitt systematiska kvalitetsarbete formulera en förbättringsplan för att nyttja den potential som de digitala verktygen ger, nå likvärdighet i digitalisering samt öka elevernas målpuppfyllelse.

Tillgång till digital kompetens

I nulägesanalysen från 2018 som föregick *Digital agenda* framgår att den digitala kompetensen varierar bland medarbetarna och att lägstanivån behöver höjas. Det framhålls att kommunens ett till ett-satsning² har bidragit till en relativt hög digital kompetens hos medarbetarna. I nulägesanalysen från 2018 framkommer att den digitala kompetensen överlag är god, men otillräcklig och ojämnt fördelade på samtliga nivåer i verksamheten, både vad gäller barn/elever, personal och ledning. Att den digitala kompetensen är god men fortsatt varierar mellan medarbetare och enheter framhålls även i intervjuer. Vidare framgår i intervjuer samt i nulägesanalysen att kvaliteten i hur verksamheten arbetar med och driver utveckling av digitaliseringens möjligheter i hög utsträckning är knutet till bland annat ansvarig verksamhetschef och rektors intresse och drivkraft.

I *Digital agenda* framgår mål och insatser kopplat till olika roller, såsom personal inom förskolor och skolor, rektorer och verksamhetschefer. Målen och insatserna har förankring i den nationella digitaliseringsstrategins tre fokusområden, digital kompetens, likvärdig tillgång och användning samt forskning och uppföljning. Bland annat fastslås att all personal i Falkenbergs kommuns förskolor och skolor:

² 1 plus 1: ett digitalt verktyg per elev

- förväntas besitta en adekvat digital kompetens kopplat till sitt uppdrag,
- har ansvar för att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker,
- ska ha kompetens att i arbetet med normer och värden uppmärksamma både möjlighet och risker som en ökad digitalisering medför,
- ska vara insatt i barn och elevers digitala liv och utifrån denna kunskap möta dem på ett bra sätt på den digitala arenan i skolan,
- som arbetar med barn och elever ska i arbetet mot diskriminering och annan kränkande behandling ha en förståelse för nätkränkningar och metoder för att motverka dessa. Detta är viktigt, inte minst ur ett jämställdhetsperspektiv.

I *Digital agenda* framgår flera olika organisationer med resurser och funktioner som ska stödja verksamheterna för att skapa förutsättningar för likvärdiga möjligheter att använda digitaliseringsmöjligheter. På förvaltningens enhet för kvalitet och utveckling arbetar kvalitetstrateger, verksamhetsutvecklare, verksamhetsledare och enhetschefer. Enheten har i uppdrag att strategiskt planera och genomföra förbättringsinsatser i syfte att nå målen i förbättringsplanen Utbildning Falkenberg³ och de nationella styrdokumenterna. Inom enheten kvalitet och utveckling finns utvecklare inom IT och lärande som har ett särskilt ansvar för digitaliseringsfrågorna. Ett forum för att diskutera digitaliseringsfrågor är den strategiska digitaliseringsgruppen som består av rektorer, verksamhetschef och utvecklare IT och lärande som har i uppdrag att arbeta för en likvärdig utveckling över alla verksamheter. Gruppen ska ha fokus på vilka satsningar och vägval som ska göras för att få en likvärdig och hållbar utveckling. Gruppen arbetar på uppdrag av förvaltningschefen och leds av verksamhetschefen. I intervjuer framkommer att den strategiska gruppen har möten en gång i månaden och är ett bra mötesforum. Den strategiska gruppen bereder ärenden åt förvaltningens ledningsgrupp och fattar inga egna beslut.

Vidare beskrivs i *Digital agenda* IT-rådet med representanter från förskolor och skolor samt utvecklare för IT och lärande. IT-rådet träffas för att informera om och diskutera hur den digitala miljön och användningen av denna fungerar i verksamheterna.

På skolenheterna finns resurspersoner (tidigare kallade IKT-pedagoger) med utpekat ansvar för teknisk och pedagogiskt arbete kopplat till digitalisering. Resurspersoner utses av rektor. Resurspersoner arbetar bland annat med kollegialt lärande mot andra lärare. I intervjuer framkommer att IT-råd och resursgruppen slogs samman i november 2020 i och med det oftast är samma personer som deltar på dessa möten. Hela gruppen träffas två gånger per termin, och det tillkommer även ett antal tematräffar vid behov.

I intervjuer framgår att fortbildningsinsatser avseende digitalisering bland annat genomförs med hjälp av resurspersoner. Arbeta med kollegialt lärande framgår också av inkomna svar i den enkät till kommunens rektorer som genomförts inom ramen för granskningen: 85 procent av de svarande anser att man arbetar med kollegialt lärande i kompetensutvecklingen när det gäller digitaliseringen. Vidare uppges i enkäten att fortbildningsinsatser görs tillsammans med IT-utvecklarna. Intervjuade anger även att det pågår löpande kompetensutvecklingsinsatser via intranätet, och framhåller detta som en effektiv, välfungerande och levande kompetensutvecklingsform.

I den årliga pedagogenkäten som genomförs av förvaltningen finns två påståenden avseende digitalisering: ett om digitala verktyg och ett om digital kompetens. Vid intervjuer uppges att resultatet från enkäterna sammanställs på förvaltningsnivå för att upptäcka eventuella mönster och kunna

³ Utbildning Falkenberg, plan för förbättrad undervisningskvalitet 2017-2021, reviderad 2019. Utbildning Falkenberg är en förbättringsplan för skolverksamheten med vilken barn- och utbildningsnämnden vill fortsätta arbetet med att göra bra förskolor och skolor ännu bättre och Falkenbergs kommun till en utbildningsplats i toppklass.

diskutera behovet av till exempel kompetensutveckling på olika enheter. Samtidigt framkommer att det på förvaltningsnivå är svårt att veta vilka kompetenser och behörigheter personalen i verksamheterna har då det inte finns något systemstöd för detta eller för vilka utbildningsinsatser varje medarbetare behöver. Att inhämta kunskap om vilken kompetens som finns på respektive skolenhet uppges främst vara rektorns ansvar.

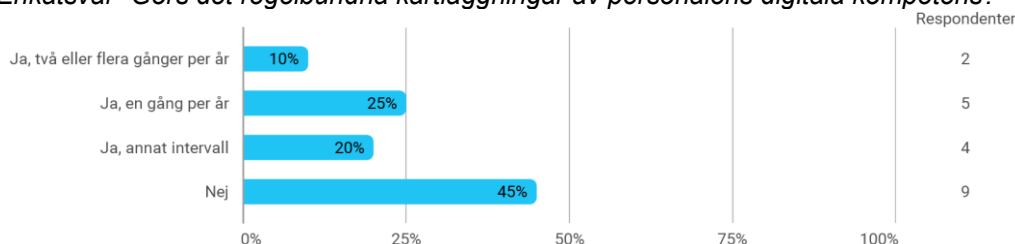
Vid sakavstämning av revisionsrapporten framkommer att det i strategisk digitaliseringsgrupp årligen görs en kartläggning där skolorna får definiera vilket behov de har av kompetensutveckling för att stärka den digitala kompetensen. Kartläggningen går till så att den rektor som sitter i strategisk digitaliseringsgrupp ansvarar för att lyfta frågan om kompetensutvecklingsbehov av personalen, tillsammans med övriga rektorer på de enheter i det skolområde som rektorn representerar. Därefter sammanställs detta på ett gemensamt möte och denna sammanställning ligger sedan till grund för formande av utbildningsinsatser. Följande kompetensutvecklingsinsatser exemplifierades vid sakavstämningen:

- *Digital basutbildning* som genomförts utifrån resultat från rektoreernas genomförande av Skolverkets kartläggning LIKA, samt den nulägesanalys som föregick *Digital agenda*. Utbildningen har genomförts tre gånger med mellan 16-22 deltagare varje gång och rektorer har fått skicka de pedagoger de bedömt varit i störst behov av utbildningen.
- *STL – Skriva sig till lärande*. Den pedagogiska STL-modellen stödjer lärarens undervisning och ger enligt forskning bättre elevresultat.
- *Programmeringsutbildning*: I och med revideringen av Lgr11 2017 med syftet att tydliggöra skolans uppdrag i att stärka elevens digitala kompetens infördes programmering som ett tydligt inslag i flera olika ämnen i grundskolan, framför allt i teknik och matematik. Då bestämde dåvarande förvaltningschef att alla matematik- och tekniklärare i grundskolan skulle erbjudas en grundutbildning i programmeringen lokalt i Falkenberg och att Utvecklare IT och lärande skulle arrangera och hålla i denna. Under åren 2017-2019 genomfördes tre grundutbildningar i programmering med tre tillfällen i varje utbildning varvat med föreläsning, workshop och eget arbete. Det deltog sammanlagt 160 Ma- och Tekniklärare från grundskolan. Hösttermin 2019 och vårtermin 2020 genomfördes även en fortsättningsutbildning i programmering med tre tillfällen där 25 lärare deltog.

I den enkät som genomförts inom ramen för granskningen framkommer att det finns vissa otydligheter kring förekomsten av en gemensam systematiserad kompetensöverblick, samt att det finns skillnader i arbetet med att kartlägga den digitala kompetensen: närmare hälften av de svarande rektorerna uppger att det inte görs regelbundna kartläggningar av personalens digitala kompetens (se Diagram 1 nedan), medan resterande svarande exemplifierar att det görs kartläggningar på bland annat medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar och genom enkät. Kartläggningen uppges användas bland annat som en del i utvecklingsarbetet och för att planera fortbildningsinsatser. Endast 25 procent av svarande rektorer uppger att det finns en plan för kompetensutveckling avseende digital kompetens för all personal. Det finns i nuläget ingen tydlig gemensam systematik för hur kartläggning av kompetenser samt fortbildningsbehov ska genomföras.

Såsom även framkom i genomförda intervjuer, påvisar enkätsvaren att kunskapen kring och arbetet med digitalisering är varierad, både inom och mellan skolenheter.

Diagram 1- Enkät svar "Görs det regelbundna kartläggningar av personalens digitala kompetens?"

2.1.2. Bedömning

Vi konstaterar att det finns en strategi för digitaliseringsarbetet som bland annat innehåller mål kopplade till likvärdig tillgång till digital kompetens. Det finns olika grupper som arbetar med det strategiska digitaliseringsarbetet, forum för erfarenhetsutbyte och resurspersoner på varje enhet med ett utpekat ansvar för att stötta medarbetare i digitaliseringsarbetet till exempel genom kollegialt lärande. Fortbildningsinsatser görs även via förvaltningens intranät.

I nuläget åligger ansvaret respektive rektor att genomföra kompetenskartläggning och identifiera vilka kompetenser och utbildningsbehov som finns på enheten. Granskningen visar att huruvida sådan kartläggning genomförs varierar mellan skolenheterna. Det finns ingen gemensam systematik för hur kartläggningen bör genomföras eller hur resultatet från kartläggningen ska användas i utvecklingsarbetet. Utöver detta finns ingen sammanställd översikt över personalens kompetenser rörande digitalisering.

I förvaltningens årliga pedagogenkät berör ett påståande pedagogens digitala kompetens. I forumet strategisk digitaliseringsgrupp förs löpande diskussioner kring kompetensutveckling och det görs årligen en kartläggning av kompetensutvecklingsbehovet på skolenheterna för att vidta åtgärder för att höja personalens kompetens. Det finns ingen gemensam kompetensutvecklingsplan rörande digitalisering för skolans personal.

Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

2.2. Support och infrastruktur

Revisionsfråga 2: Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?

2.2.1. Iakttagelser

I den nulägesanalys från 2018 som föregick arbetet med *Digital agenda* framgår att de flesta verksamheter har god tillgång till digitala verktyg, att det finns en relativt välfungerande infrastruktur samt ett grundutbud av digitala tjänster. Vidare framgår både i intervjuer och nulägesanalysen att tillgången till fungerande uppkoppling överlag är god men varierar något mellan verksamheterna. Detsamma gäller kvalitet och omfattning av personalresurser för teknisk och pedagogisk support som finns tillgänglig på enheterna. Som tidigare nämnts ansvarar rektor på respektive enhet för att utse resurspersonal med särskilt ansvar för att stötta kollegor i arbetet med digitaliseringsfrågor.

Två av målen i *Digital agenda* rör elevers tillgång till digitala verktyg. Alla barn och elever i Falkenbergs kommuns förskolor och skolor ska:

- ha god och likvärdig tillgång till digitala verktyg, ändamålsenlig infrastruktur samt teknisk och pedagogisk support utifrån sina behov och förutsättningar.

- ha likvärdig tillgång till digitala läresurser i undervisningen, vilka ska vara ändamålsenliga och medföra att teknikens möjligheter kan utnyttjas effektivt och med hög kvalitet.

Vidare framkommer att all personal i Falkenbergs kommuns förskolor och skolor inom likvärdig tillgång och användning ska:

- ha god och likvärdig tillgång till användarvänlig digital teknik, lärarresurser och administrativa system i syfte att förbättra och effektivisera verksamheten.
- ha tillgång till minst ett personligt digitalt verktyg, ändamålsenlig infrastruktur samt teknisk och pedagogisk support utifrån behoven i sitt uppdrag.

I *Digital agenda* framgår pedagogisk och teknisk support som tillhandahålls i kommunen. Falkenbergs kommun har en upphandlad och utlagd IT-drift, vilket betyder att drift, underhåll och till viss del utveckling av den gemensamma centrala IT-miljön ligger som en upphandlad tjänst. Det externa företaget benämns som IT-service inom kommunen och har ett begränsat uppdrag gentemot skolan, i huvudsak ansvarar de för att infrastrukturen och den administrativa miljön fungerar. I intervju framgår att IT-service ska tillhandahålla hjälp inom fem dagar till Falkenbergs kommun, vilket uppges ibland inte kunna hållas fullt ut. Intervjuade framhåller ändå att servicen och supporten överlag fungerar väl.

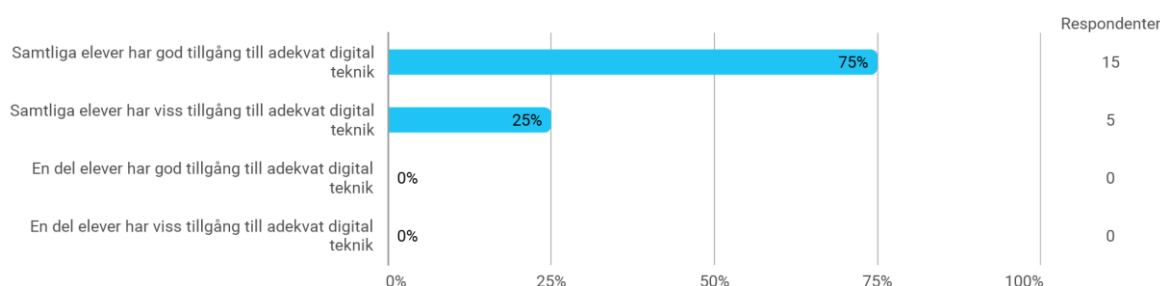
På kommunövergripande nivå finns vidare en IT-enhet som har övergripande uppdrag att säkerställa kommunens IT-miljö. Det finns även systemansvariga för samtliga digitala system och tjänster, samt ett centralt digitaliseringsråd där representanter från samtliga förvaltningar medverkar. För IT-enheten ansvarar kommunens IT-chef.

Respektive skolenhet har ansvar för elevernas personliga digitala verktyg. Resurspersonerna som nämndes ovan har även ansvar att tillsammans med externa leverantörer sköta servicen av de digitala verktygen på enheterna. Resurspersonsggruppen samordnas av ansvarig inom förvaltningens enhet för kvalitet och utveckling. I intervjuer lyfts att det kontinuerligt sker träffar för erfarenhetsutbyte samt utbildningsinsatser avseende digitala verktyg. I intervjuer framgår ytterligare pedagogisk och teknisk support: kontaktpersoner som är länken mellan verksamheten och de personer som arbetar centralt med en specifik tjänst/verktyg. I *Digital agenda*, i nulägesanalysen från 2018, framgår att det är stora skillnader i verksamheterna när det gäller möjligheten för barn och elever att få stöd i sin användning av de digitala verktygen och tjänsterna.

Satsningen ett till ett (1:1), ett digitalt verktyg per elev, startades år 2007 i Falkenberg. I *Digital agenda* framkommer en översiktstabell över målsättning för tillgången till digitala verktyg från förskoleklass till årskurs 9. Målsättningen är ett digitalt verktyg per elev i årskurs 1-9, och ett digitalt verktyg per två elever i förskoleklass. I intervjuer anges att kommunfullmäktige i och med 2020 års budget beslutat att glesa ut de digitala verktygen i årskurs F-3 så att eleverna där istället har ett digitalt verktyg per två elever. Utglesning av de digitala verktygen i årskurs 1-3 pågår men tar cirka två år innan det slagit igenom helt då verktygens leasingavtal sträcker sig över tre år. Årskurs ska fortsatt ha 4-9 ett digitalt verktyg per elev. Detta framkommer även i Falkenbergs kommuns budgetdokument för 2020. Genom en specifik databas, LINA, uppges att förvaltningen har översikt över hur antalet verktyg per skola ser ut. Samtliga elever i årskurs 4-9 har tillgång till ett personligt digitalt verktyg.

I den enkät som genomförts inom ramen för granskningen ställdes frågan om elevernas tillgång till digital teknik. Utifrån diagram 2 nedan framgår svaren:

Diagram 2- Enkät svar "Vad är din bild av elevernas tillgång till digital teknik?"

Av svaren framgår att 75 procent av de svarande rektorerna tycker att samtliga elever har god tillgång till adekvat digital teknik, medan 25 procent av de svarande rektorerna tycker att samtliga elever har viss tillgång till adekvat digital teknik.

Målet i *Digital agenda* gällande att personalen ska ha ett personligt digitalt verktyg per medarbetare bekräftas i intervjuer.

Utifrån inkomna enkät svar framkommer vidare att rektorerna uppger att samtliga lärare har god tillgång till eller har viss tillgång till både teknisk support och teknisk infrastruktur. Denna bild bekräftas i intervjuer. 90 procent av de svarande uppger även att det finns personer/funktioner på skolan eller kommunen som har ett uttalat och kommunicerat ansvar att stötta och utbilda lärare i användningen av skolornas gemensamma IT-tjänster.

2.2.2. Bedömning

Vi konstaterar att det på förvaltningsnivå finns flertalet funktioner som arbetar med att stödja verksamheterna i arbetet med digitalisering. Teknisk support tillhandahålls av ett externt företag som inom kommunen kallas IT-service som levererar support till hela kommunen, och intervjuade framhåller att supporten oftast fungerar bra. Resurspersoner på respektive enhet har ett utpekat ansvar för att stödja medarbetarna. Vidare finns systemansvariga för respektive system och program, och kommunen har en IT-enhet som har övergripande uppdrag att säkerställa kommunens IT-miljö.

Granskningen visar vidare att tillgången till teknisk support är relativt likvärdig inom kommunen, detsamma gäller för den tekniska infrastrukturen. Eleverna i årskurs 4-9 har tillgång till ett personligt digitalt verktyg, och eleverna i årskurs F-3 har ett digitalt verktyg per två elever.

Vi bedömer revisionsfrågan som *uppfylld*.

2.3. Uppföljning av digitaliseringsarbetet

Revisionsfråga 3: Följer barn- och utbildningsnämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?

2.3.1. Iakttagelser

Kommunens styrdokument för det digitala arbetet *Digital agenda* innehåller övergripande mål kopplade till den nationella digitaliseringsstrategin, samt ett stort antal mål för olika nivåer såsom lärare, förskolechefer och rektorer, förvaltningschef och verksamhetschefer samt för all personal. Intervjuade uppger att det stora antalet mål diskuterades ingående vid framtagande av dokumentet innan det beslutades.

I styrdokumentet fastslås att den digitala agendan ska följas upp vartannat år, 2020 och 2022. 2022 är även året då målen i den nationella digitaliseringsstrategin ska vara uppnådda. Vid dessa

uppföljningar ska samtliga delar i den digitala agendan följas upp. Som stöd för uppföljningen ska intervjuer hållas med olika fokusgrupper bestående av elever, pedagoger samt förskolechefer och rektorer. Uppföljningen ska utgå från de resultat som inkommit av tidigare genomförda enkäter. Uppföljning av chefers strategiska ledarskap inom digitaliseringsområdet ska ske vid ett seminarium under 2020.

I *Digital agenda* framkommer vidare att utöver uppföljningen 2020 och 2022 så ska målen i den digitala agendan även inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet, samt behandlas i den årliga elevenkäten och den årliga pedagogankäten med en eller två frågor i respektive enkät. Ansvarig för uppföljningen av digital agenda är verksamhetschef för kvalitet och utveckling.

Vid intervjuer framkommer att den uppföljning av *Digital agenda* som var planerad till 2020 har skjutits till 2021 i och med spridningen av covid-19. Den djupgående uppföljning med fokusgrupper som var planerad blir svår att genomföra på ett kvalitativt och önskvärt sätt i och med pandemin.

I lärarenkät, elevenkät för elever årkurs 1 - 6 respektive 7 - 9 från 2018 samt läsåret 2019/2020 återfinns följande påståenden avseende digitalisering att ta ställning till:

Lärarenkät

- Jag använder mina och elevernas digitala verktyg som en resurs i min undervisning.
- Jag har tillräcklig digital kompetens för att använda digitala verktyg på ett ändamålsenligt sätt i min undervisning.

Elevenkät åk 1 - 6

- Lärplattan hjälper mig att lära mig mer.

Elevenkät åk 7 - 9

- De digitala verktygen (exempelvis dator eller lärplatta) hjälper mig att lära mig mer.
- Jag har i skolan på min lärplatta, mobil eller dator kommit i kontakt med material som innehåller våld, sex eller något annat som jag tycker är obehagligt.

Vid intervjuer uppges att resultatet från enkäterna sammanställs på förvaltningsnivå för att upptäcka eventuella mönster och kunna diskutera behovet av till exempel kompetensutveckling på olika enheter. Resultaten uppges också diskuteras på de resultatuppföljningsdagar som hålls med nämnden. Revisionen har tagit del av inkomna svar från pedagog- samt elevenkät från 2018 samt läsåret 2019/2020. Dokumenterad sammanställd analys görs inte årligen. Som nämnts under avsnitt 2.1.1 pågår löpande kompetensutvecklingsinsatser via intranätet. Samtidigt framkommer inte konkreta insatser utifrån analysen av enkätresultaten. En mer heltäckande uppföljning av enkätresultaten är planerad i de större uppföljningarna av *Digital agenda* för att se eventuella trender och förändringar över en tvåårsperiod.

Som framgår i *Digital agenda* så ska målen i agendan även inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. I nämndens årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet 2020 kan inte utläsas att rapportering kring digitaliseringsarbetet ingår. Vid intervjuer anges att rektorerna ska följa upp digitaliseringsarbetet löpande i sitt systematiska kvalitetsarbete, men att det i nuläget inte görs specifikt utan mer som en del i uppföljning av resultat och kunskapsmål.

I *Huvudmannens resultatanalys LÅ 2018-2019⁴* som är huvudmannens systematiska kvalitetsrapport som tas fram efter varje läsår följs inte digitaliseringsarbetet eller de mål som finns i *Digital*

⁴ Huvudmannens resultatanalys för läsåret 2019/2020 har vid granskningens genomförande inte färdigställts, och revisionen har därför tagit del av resultatanalysen för läsåret 2018/2019. Rapporten för läsåret 2019/2020 ska vara klar 16 december 2020.

agenda upp på ett tydligt och systematiskt sätt, vilket också framkom vid genomförda intervjuer. I avsnittet om uppföljning av föregående läsår omnämns identifierade förbättringsområden, varav ett är "Alla elever möter inte en undervisning där de digitala verktygen används på ett ändamålsenligt sätt". Insatser på process och strukturnivå beskrivs, och uppföljning/analys presenteras kortfattat. Vidare konstateras vid identifiering av styrkor i verksamheten att det finns en god tillgång till digitala verktyg. Rapporten för läsåret 2018/2019 presenterades för nämnd 2019-12-18 § 178 och nämnden godkände informationen.

I rapporten redogörs även för delar av pedagogenkäten, där frågan om tillräcklig digital kompetens omnämns då detta är ett av de påståenden i enkäten med lägst andel instämmande svar. Påståendet som rör digitalisering i elevenkäten åk 1-6 omnämns, medan påståendena rörande digitalisering i elevenkäten åk 7-9 inte behandlas uttryckligen.

Följande insatser som berör digitaliseringsarbete beskrivs i *Huvudmannens resultatanalys LÅ 2018-2019*.

- Utveckla digital plattform för att kunna genomföra digitalt lärandestöd för att kunna ge elever läxhjälp på fritiden när de är hemma. Denna plattform kan också på sikt användas till frånvarande elever.
- Ge samtliga elever i åk 1-3 tillgång till ett eget digitalt verktyg och samtliga elever i åk F tillgång till ett verktyg per två elever.⁵
- Införande av digitalt system för att kunna dokumentera och utreda kränkningar på ett systematiskt och likvärdigt sätt.

Intervjuade uppger vidare att det finns möjlighet att lyfta frågor kring digitaliseringsarbetet vid de årliga resultatuppföljningsdagar som hålls i samband med presentation av huvudmannens resultatanalys. Vid dessa tillfällen medverkar verksamhetschefer samt kvalitetsstrateger.

I Falkenbergs kommuns styrmodell finns tre övergripande målområden för att nå kommunens vision. Till målområdena kopplas olika målbildindikatorer som ägs av de olika nämnderna. De målbildindikatorer som barn- och utbildningsnämnden har att arbeta med under 2020 och som följs upp i delårsrapport per augusti samt årsredovisning berör inte digitaliseringsarbetet.

Ytterligare förfrågningar från nämnden angående pågående digitaliseringsarbete uppges inte förekomma med systematik. Sådana förfrågningar eller rapporteringar kan inte heller spåras i nämndens sammanträdesprotokoll.

I genomförda enkät till kommunens rektorer varierar svaren rörande vilken uppföljning som görs avseende digitaliseringsarbetet och lärande med digitala verktyg till förvaltning och/eller nämnd. Vissa respondenter svarar att arbetet redovisas i resultatanalyser och i enhetens förbättringsplan samt att tillgången till digitala verktyg bland eleverna följs upp. Samtidigt uppger andra respondenter att det finns få eller inga frågor i det systematiska kvalitetsarbetet som specifikt berör digitaliseringsarbetet utan att det snarare handlar om att rektor i dessa uppföljningar kan resonera kring digitaliseringen och hur det eventuellt påverkar resultaten.

Utifrån genomgång av nämndens sammanträdesprotokoll 2019-08 – 2020-10 ses att följande ärenden med koppling till digitalisering rapporteras till nämnden:

2019-12-18 § 178 presenteras resultatredovisning under läsåret 2018-2019 vid informationsärendet. Barn- och utbildningsnämnden beslutar godkänna informationen.

⁵ Vid genomförande av granskningen uppges att kommunfullmäktige fattat beslut om att glesa ut de digitala verktygen i årskurs F-3 så att det finns ett verktyg per två elever.

2020-01-30 § 5 ges information om nuläget kring kommunfullmäktiges uppdrag att värna elevers digitala hälsa och införandet av innehållsfiltrering av bland annat pornografiskt material.

2020-03-26 § 37 ges information om mottagandet av nyanlända. I beskrivning av ärendet anges att det ses ett behov av information om svensk skola och hjälp med digitala resurser som Unikum och skola24 till de nyanlända vårdnadshavarna. Enheten för modersmål och flerspråkighet har ett pågående arbete med vårdnadshavare med stöd av medel från Länsstyrelsen §37a. Nämnden beslutar med ett godkännande att lägga informationen till handlingarna.

2020-05-19 § 74 ges information om det digitala lärandestödet Frigga, en digital plattform som möjliggör direktkontakt mellan elev och de lärare som bemannar tjänsten. Lärarna kommunicerar med eleverna genom chatt, direktsamtal eller delade dokument. Frigga kommer att börja användas från och med augusti 2020 i årskurs 7-9 på Skogstorpsskolan, Apelskolan och Tångaskolan, för att senare under hösten även koppla på fler högstadieskolor och andra verksamheter.

2.3.2. Bedömning

I kommunens styrdokument för digitaliseringsarbetet inom skolverksamheten *Digital agenda* framkommer att *Digital agenda* ska följas upp i sin helhet vartannat år, 2020 och 2022; i det systematiska kvalitetsarbetet; samt behandlas i den årliga elevenkäten och den årliga pedagogenkäten med en eller två frågor i respektive enkät.

Vi konstaterar att i de årliga pedagog- och elevenkätena ställs en till två frågor avseende digitaliseringsarbetet. Svaren sammanställs och analyseras på förvaltningsnivå. Dokumenterad sammanställd analys görs inte årligen av de enkätsvar som berör digitalisering. Svaren för vissa av påståendena om digitaliseringsarbetet presenteras i huvudmannens resultatanalys som är huvudmannens årliga kvalitetsrapport som presenteras för nämnden.

Utöver presentation av vissa enkätpåståenden görs ingen systematiserad dokumenterad uppföljning av digitaliseringsarbetet eller de mål som finns i *Digital agenda* i den årliga kvalitetsrapporten, eller vid något annat tillfälle under året inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Vid genomförande av granskningen har kvalitetsrapporten för läsåret 2019/2020 inte färdigställts, vilket gör att bedömningen bygger på den information som framkommer i kvalitetsrapporten för läsåret 2018/2019. Mål avseende digitaliseringsarbetet finns inte i nämndens eller förvaltningens genomförandeplan för 2020.

Till följd av spridningen av covid-19 har 2020 års helhetsuppföljning av *Digital agenda* flyttats till nästa år.

Enligt den av nämnd beslutade *Digital agenda* ska digitaliseringsarbetet följas upp i det systematiska kvalitetsarbetet. Granskningen visar att sådan uppföljning i dagsläget inte görs med tydlig systematik. Vi anser att en löpande uppföljning, i linje med det som beslutats i *Digital agenda*, skulle bidra till en möjlighet att fånga upp aktuellt nuläge och bidra till en mindre grad av sårbarhet.

Vi bedömer att den systematik som fastställts i *Digital agenda* med uppföljning löpande i det systematiska kvalitetsarbetet samt en fördjupad uppföljning vartannat år skapar förutsättningar för en ändamålsenlig rapportering. Granskningen visar att uppföljning inte gjorts i enlighet med denna beslutade systematik, vilket riskerar leda till att aktuella iakttagelser och eventuella brister inte kan beaktas vid löpande beslut.

Vi bedömer revisionsfrågan som *ej uppfylld*.

2.4. Åtgärder utifrån uppföljningen

Revisionsfråga 4: Vidtar nämnden åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?

2.4.1. Iakttagelser

Kommunens styrdokument för det digitala arbetet *Digital agenda* beslutades av barn- och utbildningsnämnden 2018-11-14 § 161.

Kommunfullmäktige har under senare år fattat beslut som rör skolans digitaliseringsarbete. I Falkenbergs kommuns budget 2020 står att barn- och utbildningsnämnden ska glesa ut antalet digitala verktyg i de lägre årskurserna: så att det i årskurs F-3 finns ett verktyg per två elever istället för ett verktyg per elev. Kostnaderna det innebär att säkerställa ett digitalt verktyg per elev från årskurs 4 i finansieras genom statsbidraget för likvärdig skola, vilket framkommer i intervjuer samt i kommunens budgetdokument för 2020.

Intervjuade uppger att en lärplattform för digital läxhjälp tagits fram som en åtgärd utifrån utvecklingsområden som identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet avseende måluppfyllelse och likvärdig tillgång till läxhjälp. Initiativet om stärkt läxhjälp kommer från kommunfullmäktige och ett beslut som fattades 2018-08-22 § 116. Förvaltningen tog då fram ett förslag om digital läxhjälp för att öka möjligheten till läxhjälp oavsett vilken skola eleven går på.

I intervjuer framkommer vidare att kommunfullmäktige fattat beslut om att införa porrfilter på skolorna. Kommunfullmäktige beslutar 2019-06-25 § 137 om att utöka brandväggen med filter/teknisk lösning som förhindrar trafik med pornografisk innehåll på kommunens nät, samt att göra anpassningar för nämndernas respektive verksamheter med prioritet avseende barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Utifrån genomgång av nämndens sammanträdesprotokoll 2019-08 – 2020-10 ses att följande ärenden med koppling till digitalisering beslutas av nämnden:

Vid sammanträde 2019-08-22 § 97 beslutar nämnden att uppdraga åt förvaltningen att slutföra det pågående arbetet med att ta fram kommunövergripande riktlinjer och rutiner för arbetet med frånvaro och närvaro i enlighet med rekommendationer ur genomförd revisionsgranskning. I motivering av beslut framgår att det även ingår att ta fram riktlinjer för hur den digitala plattformen Skola 24 ska användas vid registrering av frånvaro.

2020-09-24 § 123 beslutar nämnden att ge förvaltningschef i uppdrag att underteckna ramavtal med Xllnc Finance AB gällande digitala verktyg med start juni 2020.

I genomförda enkät till kommunens rektorer uppger 40 procent av de svarande "Nej" på frågan "Upplever du att det sker förändringar utifrån genomförda analyser avseende digitaliseringsarbetet?". Resterande 60 procent av de svarande svarar "Ja" på frågan.

2.4.2. Bedömning

Den bristande uppföljningen som redogjordes för i revisionsfrågan ovan medför att de insatser och åtgärder som genomförs och som påverkar digitaliseringsarbete, inte är direkt riktade till identifierade utvecklingsområden gällande digitaliseringsarbetet.

Vidare påvisar protokollgenomgång av perioden 2019-08 – 2020-10 att barn- och utbildningsnämnden, förutom tecknandet av ramavtal gällande digitala verktyg, inte fattat beslut avseende konkreta åtgärder utifrån eventuella förbättringsområden kopplade till digitaliseringsarbetet. Den dokumenterade rapportering som i korthet berör insatser kopplade till digitaliseringsarbetet, Hu-

vudmannens resultatanalys LÅ 2018-2019, godkändes av nämnden utan beslut om tydliggjorda uppdrag eller fastställda åtgärder.

Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

3. Revisionell bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Falkenbergs kommun genomfört en granskning av arbetet med den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokument. Granskningen syftar till att bedöma om barn- och utbildningsnämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokument. Granskningen omfattar även den interna kontrollen inom området. Granskningen är avgränsad till barn- och utbildningsnämnden samt grundskolan.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att barn- och utbildningsnämnden *inte helt säkerställer* att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokument, samt att detta *inte helt* sker med tillräcklig intern kontroll.

3.1. Rekommendationer

Utifrån granskningens resultat rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden att:

- Säkerställa en gemensam systematik för kartläggning av personalens kompetenser och fortbildningsbehov gällande digitalisering för att utifrån den kunna planera nödvändiga insatser.
- Säkerställa en ändamålsenlig uppföljning av digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet i enlighet med tidigare nämndbeslut. En löpande uppföljning ger aktuella nulägesbilder och skapar förutsättningar för välgrundade beslut vid eventuellt identifierade brister.

4. Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning	
Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att det finns en likvärdig tillgång till digital kompetens hos skolans personal?	Delvis uppfyllt	
Säkerställer barn- och utbildningsnämnden att det finns en likvärdig tillgång till teknisk support och teknisk infrastruktur som stödjer implementeringen av strategin?	Uppfylld	
Följer barn- och utbildningsnämnden upp digitaliseringsarbetet i det systematiska kvalitetsarbetet?	Ej uppfyllt	
Vidtar nämnden åtgärder utifrån uppföljningen av digitaliseringsarbetet?	Delvis uppfyllt	

2020-11-23

Fredrik Carlsson
Uppdragsledare

Amanda Svensson
Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Falkenbergs kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 3 juni 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.